विमुक्त जाती, भटक्या जमातीच्या मुला-मुलींकरीता स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या माध्यमिक (निवासी) आश्रमशाळांना मंजूरी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय,सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:विभशा २००४/प्र.क्र.५ /मावक-६
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २ जुलै,२००४

वाचा:- (१) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.१५ नोव्हेंबर,२००२.
(२) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.१६ ऑक्टोबर,२००३
(३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.७ नोव्हेंबर,२००३
(४)शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००४/प्र.क्र.५/मावक-६, दि.२७ जानेवारी, २००४
(५) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य,क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक : विभशा २००४/प्र.क्र.५/मावक-६, दि. २६ फेब्रुवारी, २००४

शासन निर्णय :- महाराष्ट्रातील विमुक्त जाती, भटक्या जमाती या संवर्गातील बरेच लोक आपला उदरनिर्वाह करण्यासाठी एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी भटकत असतात. त्यामुळे त्यांच्या मुलांना शिक्षणापासून वंचित राहावे लागते. या संवर्गातील मुला-मुलींसाठी सोई उपलब्ध करुन दिल्यास आणि व्यक्तीगत लक्ष दिल्यास त्यांच्या शिक्षणावर चांगला परिणाम होईल, या दृष्टीकोनातून या मुलांसाठी खास स्वतंत्र आश्रमशाळा अनुदान देऊन स्वयंसेवी संस्थांमार्फत सुरु करण्याची योजना सन १९५३-५४ पासून कार्यरत आहे. यानुसार राज्यात सन २००३-२००४ या शैक्षणिक वर्षअखेर १५७ माध्यमिक आश्रमशाळा मंजूर करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानंतर १३५ माध्यमिक आश्रमशाळा (निवासी शाळा) सुरु करण्याचा निर्णय शासन निर्णय दि.१६ ऑक्टोबर,२००३ अन्वये घेतलेला आहे.

२. वरील निर्णयास अनुसरुन राज्यातील स्वयंसेवी संस्थांकडून माध्यमिक निवासी आश्रमशाळेला मान्यता देण्याकरिता अर्ज वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन मागविण्यात आले होते. सदर जाहिरातीनुसार प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी शासन निर्णय दिनांक ७.११.२००३ अन्वये गठीत करण्यात आलेल्या जिल्हास्तरिय समिती व राज्यस्तरिय समितीमार्फत करण्यात आली. त्यानुसार

संचालक, वि.जा.भ.ज., महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी पाठविलेल्या प्रस्तावाचा सर्वकंष विचार करुन ९५ माध्यमिक (निवासी शाळा) आश्रमशाळांना शासनाने दिनांक २७ जानेवारी, २००४ च्या आदेशान्वये मंजूरी प्रदान केलेली आहे. त्यानंतर ३४ माध्यमिक (निवासी शाळा) आश्रमशाळांना दिनांक २६ फेब्रुवारी, २००४ च्या आदेशान्वये मंजूरी प्रदान केलेली आहे. उर्वरित आश्रमशाळांना मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "अ" मधील ६ स्वयंसेवी संस्थांना त्यांच्या नावासमोर दर्शविलेल्या ठिकाणी माध्यमिक (निवासी शाळा) आश्रमशाळा जून २००४-२००५ या शैक्षणिक वर्षापासून सुरु करण्यास शासन मंजूरी देत आहे. सदर मान्यता देतेवेळी शासनाच्या दिनांक २७.९.१९९९ च्या निर्णयाप्रमाणे ज्या संस्थांना इरादापत्रे देण्यात आली होती, त्यातील अर्ज दाखल केलेल्या व अर्ज दाखल न केलेल्या तसेच मा. उच्च न्यायालयाने ज्या संस्थांचा गुणवत्तेवर विचार करावा, असे आदेश दिलेले आहेत, अशा सर्व संस्थांचा विचार शासन निर्णय दिनांक १६.१०.२००३ मधील अटी, शर्ती व निकषांनुसार करण्यात आला आहे.

३. सदर मान्यता ही शासनाने विहित केलेल्या सोई-सुविधा उपलब्ध करुन देण्याच्या तसेच, आश्रमशाळेतील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांच्या पदांना मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील सचिव समितीची मान्यता मिळण्याच्या अटीचे अधिन राहून मंजूरी देण्यात येत आहे. संस्थेने विहित सोई-सुविधा उपलब्ध करुन दिल्याबाबतची तपासणी विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी यांचेमार्फत या शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला करण्यात येईल व सदर तपासणीमध्ये विहित सोई-सुविधा उपलब्ध करुन दिल्याची खात्री झाल्यानंतरच इ.८ वी चा वर्ग सुरु करण्यास परवानगी दिली जाईल. सन २००४-०५ या शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीला सदर सोई-सुविधांची पूर्तता झाली नाही तर माध्यमिक निवासी शाळा शैक्षणिक वर्ष जून २००५-०६ पासून सुरु करण्यास सोई-सुविधेच्या अधिन राहून परवानगी देण्यात येईल.

४. या योजनेच्या अनुषंगाने शासनाने वेळोवेळी काढलेले आदेश त्यातील नियम, अटी व शर्ती या संस्थेवर बंधनकारक राहतील. तसेच शासन निर्णय, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य क्र.विभशा २००२/प्र.क्र.३९/मावक-६, दि.१६ ऑक्टोबर, २००३ अन्वये विहित केलेल्या सोई-सुविधा माध्यमिक निवासी आश्रमशाळेला पुरविणे संस्थेवर बंधनकारक राहील. शासनाकडून विहित करण्यात येत असलेल्या सूत्रानुसार माध्यमिक निवासी शाळांना अनुदान अनुज्ञेय राहील व ते निधीच्या उपलब्धतेनुसार देण्यात येईल. तसेच वेळोवेळी अनुदानात बदल होईल तो बंधनकारक राहील. संस्थेच्या निवासी माध्यमिक शाळेची तपासणी त्रयस्त यंत्रणेमार्फत करण्यात येईल व त्यांच्यामध्ये अनियमितता व त्रुटी आढळल्यास प्रकरणाच्या स्वरुपानुसार फौजदारी गुन्हे दाखल करणे, शाळा बंद करणे, अनुदानात कपात करणे व दंड करणे इ. कारवाई करण्यात येईल. सदर निवासी शाळेवर अर्हताप्राप्त तसेच अनुशेषानुसार शिक्षकांची नियुक्ती करणे संस्थेवर बंधनकारक राहील.

५. मंजूर करण्यात आलेल्या सदर माध्यमिक निवासी शाळांचा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व त्याखाली उपलब्ध होणाऱ्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा :-

" २२२५-अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण- ०३ - मागासवर्गीयांचे कल्याण- पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-(०१)(०२) स्वयंसेवी संस्थांना आश्रमशाळा व मुलोद्योगोतर आश्रमशाळा चालविण्यासाठी सहाय्यक अनुदाने (२२२५ ०७६ २)- ४१ सहाय्यक अनुदाने "

६. संचालक,वि.जा.भ.ज.पुणे यांना याबाबत आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वै.अ.पारकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,
संचालक, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, महाराष्ट्र राज्य,पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य,पुणे
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा)मुंबई/नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी,मुंबई
विभागीय उप संचालक, लेखा व कोषागारे
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकार
मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई
उपमुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई, नागपूर
सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी
सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी
सर्व शिक्षण उप संचालक
सर्व शिक्षणाधिकारी
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
शालेय शिक्षण विभाग,मंत्रालय,मुंबई

मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
मा.मंत्री,वि.जा.भ.ज. यांचे खाजगी सचिव
मा.राज्यमंत्री,वि.जा.भ.ज. यांचे खाजगी सचिव
अध्यक्ष / सचिव, वरील सर्व संबंधित
निवड नस्ती - मावक-६

परिशिष्ट "अ"

शासन निर्णय क्रमांक-विभशा-२००४/प्र.क्र.५/मावक-६, दिनांक   जुलै, २००४ चे   सहपत्र.

अ.क्र.	संस्थेचे नाव व पत्ता	माध्यमिक (निवासी) आश्रमशाळेचे ठिकाण
	जिल्हा - ठाणे	
१	समाज जागृती व सेवा संघ, मोहने, ता. कल्याण, जि. ठाणे.	मोहने, ता. कल्याण, जि. ठाणे.
	जिल्हा - सोलापूर	
२	साईबाबा तरुण मंडळ, अक्कलकोट, जि.सोलापूर.	नागनहळळी, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर.
३	स्वर्गीय मिनाताई ठाकरे (माँसाहेब) क्रिडा व शिक्षण प्रसारक मंडळ, देगाव, ता. उत्तर सोलापूर, जि. सोलापूर.	देगाव, ता. उत्तर सोलापूर, जि. सोलापूर.
	जिल्हा - कोल्हापूर	
४	क्रांतिबा महात्मा ज्योतिराव फुले शिक्षण प्रसारक संस्था, कोल्हापूर.	कुशीरे, ता. पन्हाळा, जि. कोल्हापूर.
	जिल्हा - सातारा	
५	शिवगर्जना प्रतिष्ठान, औंध, ता. खटाव, जि.सातारा.	औंध, ता. खटाव, जि. सातारा.
	जिल्हा - नांदेड	
६	धावजी नाईक शिक्षण प्रसारक मंडळ, दहेली तांडा, ता. किनवट, जि. नांदेड.	दहेली तांडा, ता. किनवट, जि. नांदेड.

वैअपारकर

(वै. अ. पारकर)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन